

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1991

Sted

Christian 9. Palæ,
Amalienborg

Den lukkede dør, den ulæste bog, brevet, der ligger og venter. Hvad gemmer de mon? Hvad vil vi finde der, når vi lukker op? Endnu er det fremtid, om lidt er alt måske anderledes. Sådan er nytåret, sådan står vi den 31. december - nysgerrigt forventningsfulde, ængsteligt afventende.

Sidste år holdt vi nytår under skyggen af en truende krig i Golfen. Det fyldte vore tanker med frygt og bæven. Jeg husker, at jeg tænkte: Hvordan har vi det mon om et år? Hvad vil vi så kunne se tilbage på? Nu ved vi, hvordan det gik.

Vi mente nok, at vi kendte grundmønstret for 1991, men meget af det, der optog os, blev helt anderledes. Vi har set håb, der synes umulige, gå i opfyldelse. Men vi har også set håb blive knust og tilværelsens grusomme sider blive rullet op for vore øjne. Skønt den isnende polarisering er borte, er usikkerhedens og ufredens tider langt fra forbi, end ikke her på vort eget kontinent.

Alligevel er det en helt anden stemning, der behersker os i dag. Europa har undergået en forvandling. Overalt er det frihed og demokrati, der tales om og virkes for. Den frihed og det demokrati, som den vestlige verden i hele den lange efterkrigsperiode har været forpligtet på og har været rede til at forsvare med både hånd og mund. Friheden er selve grundlaget for, at demokratiet kan vokse

og trives. Nu ser vi det endelig spire frem også hos nationer, som sjældent eller aldrig har fået lov at udvikle det.

Blot må vi ikke foregøgle os, at vi nu står over for demokratiets endelige sejr. For demokrati er ikke en tilstand, der opnås en gang for alle i det øjeblik, det bliver vedtaget. Det skal leves, det skal omhyggeligt bygges op, det er en stående udfordring til hver ny generation.

Heller ikke hos os i Danmark, hvor demokratiet er indbygget i forfatningen, og hvor vi har bekendt os til det i mere end hundrede år, trives det af sig selv. Også vi må arbejde med det og vedligeholde det dag for dag, hvis det skal bære.

Hvordan skal vi bære os ad? Måske synes vi, at Samfundet er blevet alt for kompliceret til, at vi selv personlig kan stille noget op, og hvad nytter det så at stille spørgsmål eller at påtale, hvad vi er utilfredse med? Der er jo altid en 'organisation' eller 'nogle specialister', der er meget bedre til at tage sig af det dér.

Men vi kan ikke bare sætte os tilbage, overlade ansvaret til andre, og ryste på hovedet, når vi synes, det hele går skævt. Hvis demokratiet skal leve, er der et væsentligt led, som ikke kan undværes: os selv, den enkelte. Retten til frit at kritisere, hvad vi finder er urimeligt eller forkert, er en afgørende del af den demokratiske proces. Men vi må ikke nøjes med det tvære 'øv', den golde kritik, der som et rustangreb æder sig ind i samfundets krop og gennemtærer både respekten for demokratiet og vor egen selvrespekt.

Det er ikke nok bare at 'sige fra', vi skal også hjælpe til. Hvis vi er sløve og tvære, bliver resultatet derefter, for samfundet er kun, hvad vi selv gør det til. Derfor må vi leve med i dagens problemer, vi må tale om dem og tale sammen. Det er demokratiets udfordring også til os - som mennesker og som nation.

Det er gammel skik, at vi nytårsaften takker hinanden for det år, der er gået. Den tak skal også lyde i aften. Den går til alle, der virker for, at vort vidt forgrenede samfund kan fungere, hvad enten de er valgt eller ansat, og hvad enten de virker i det stille eller i forreste række.

Der er mange danske, der gør en indsats rundt omkring i verden, hvor freden og friheden er truet, eller hvor der er hjælp behov. Deres indsats bliver bemærket langt ud over Danmarks grænser Det gælder dem, der gjorde tjeneste på korvetten 'Olfert Fischer' og på lægeholdet under udsendelsen til Golfen. Det gælder dem, der atter i år har gjort tjeneste i FN's fredsbevarende styrker, eller som i øvrigt har meldt sig under FN's eller EF's flag i områder ramt af krig og nød. Og det gælder de mange, der - udsendt eller på eget initiativ - tager del i humanitært hjælpearbejde. Til dem alle går min nytårshilsen og tak. Deres ansvarsbevidste optræden er med til at tegne der ansigt udadtil, som Danmark gerne vil kendes på.

I der forløbne år har Prinsen og jeg besøgt både USA og Canada, to lande, hvor mange danske i årenes løb har slået sig ned. Mødet med disse udvandrere og deres efterkommere i februar og nu senest i oktober blev en oplevelse for os begge. På årets sidste dag skal der lyde en tak for den modtagelse, de gav os, og et ønske om godt nytår for hver især, et ønske, der gælder danske, hvor de end befinder sig i hele den vide verden; enten båndene til Danmark, 'det gamle land',

er løsere eller meget nære, er de ofte i vore tanker, og altid med glæde og stolthed.

På samme måde tænker jeg på de danske syd for grænsen, som så trofast holder ved deres danske arv, de er med til at minde os om, hvem vi er, og jeg bringer dem også i år mine varmeste nytårsønsker.

At Kronprinsens første rejse i Grønland på egen hånd blev en enestående oplevelse behøver jeg vist ikke at understrege. Jeg véd, at de dage vil få betydning for ham altid. Prinsen og jeg mindes selv med glæde vort eget besøg i sommer. Vi ønsker et godt nytår for det grønlandske samfund og for alle i Grønland.

Også til Færøerne sender jeg mine gode nytårsønsker for hele samfundet og for alle hjem.

Prinsen og jeg, vore to sønner og min moder, dronning Ingrid, har en tak at sige for det gamle år. En tak for den modtagelse, vi møder overalt i landet både ved særlige lejligheder og i det hele dagligdags. Det er en støtte og en inspiration for os, og det giver os overskud og en følelse af, at vor tilværelse har mening.

For mange har 1991 været et tungt år, og de kan have svært ved at se nogen mening i deres tilværelse. De ser i hvert fald ikke megen mening i at fejre nytåret. Men 'det er i mørket lyset fødes', sådan er julens budskab. Er det ikke også det

nye års budskab? For årsskiftet er en opfordring til en begyndelse, til med friske kræfter at tage fat på de problemer, som det gamle år ikke fik has på.

Hvad det nye år vil bringe, Men som dag følger sig til dag, vil et mønster dukke frem. Dele af mønstret kommer til os udefra, det er fælles for os alle. Men alligevel vil det tage sig forskelligt ud for hver enkelt, for i mønstret indgår også, hvad der sker for os selv, for vore nærmeste og i vore daglige omgivelser.

Om lidt vil døren gå op, vi kan åbne bogen, brevet, begynde at læse. Vi håber, vi ønsker. Hvordan 1992 vil blive, véd vi ikke, men ingen af os er uden indflydelse på, hvordan det nye år vil blive oplevet af os selv og af andre. Derfor betyder det noget, at vi går ind i det nye år med en ærlig vilje til at give plads for hinanden, lytte til hinanden og hjælpe hinanden. Da kan vi alle fejre årsskiftet med håb! Jeg ønsker alle et godt nytår.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1991>